

sko, tudi madjarski duh mora Slovane premagati, kajti madjarski meč jim je itak kos. To je precej madjarske paprike! — Morsko pristanišče v Šibeniku v Dalmaciji bodo s težkimi baterijami utrdili, da bode novo torpedno brodogradnja ondaj imela varnega zavetja.

Vnanje države. Več milijonov slovaških Bolgarov je po zadnji vojski ostalo še pod Turkom, zlasti v Makedoniji. Revam se strašno godi, Turki ropajo bolgarske vasi in jih požigajo, ubijajo moške, skrunijo ženske. Nihče v Evropi se ne zmeni za ove trpine, ker so le ubogi Slovani. — Srbska vlada je zopet turško opozorila, naj začne železnico obečano staviti do sbrske v Vranji; Turek obeča pa stori nič. — Rusi zahtevajo prosto vožnjo ladijam skozi Dardanelsko ožino, turški sultan ne dovoli. — Iz nemškega državnega zbora poizvemo, da je Bismark 10 milijonov uže naprej porabil za trdnjave na ruske meje to kaže, da se Nemci vendar bojijo vojske z Rusi. V Berlinu zbrani državniki so sklenoli prosto trgovino ipro reki Kongo v Afriki ter določili, da pripada v Kongo-kotlino vse obrežje Kongo-reke; v to velikansko zemljo hočejo Nemcev naseliti. — Francozi ne morejo ničesar proti Kitajcem pričeti, dokler ne dojde pomoči iz Evrope. — Kolera zglasila se je uže v južnej Ameriki.

Za poduk in kratek čas.

V Sarajevu.

VII. Ako tudi iz Avstrije in drugod došle katoličane vštejemo, brojijo Sarajevski katoličani sedaj okolo 5000 duš. Kako sem že omenil, imajo za farno cerkvo le neko sila ubožno stavbo iz neožganih opek in lesa, in z deščicami pokrito. Razven tega še imajo tako imenovane bele sestre: milosrdnice in črne sestre: ali „hčeri Božje ljubavi“ in presvetli g. nadškof kapele, v katerih se sv. meša opravlja. Farna cerkva je brez orgel in ima le 2 mala zvana, ki vabita verne k službi Božji. Ta cerkva je sv. Antonu posvečena in ima 3 oltarje sv. Antona, Marije Lurdeške in sv. Križa. Kar jej manjka lepote, to dostavlja lepo in spodbudljivo obnašanje Sarajevskih katolikov pri Božji službi. Posebno ob nedeljah in praznikih so vsi stanovi zastopani. Najvišji uradniki in oficirji katoliške vere pridejo s svojimi ženami in otroci k službi božji in se kaj lepo, celo drugače, ko — nekje drugod — obnašajo, Omenim kot nekaj res izvanrednega, da glavarenega najimenitnejih uradov vsaki dan pri 1—3 sv. mešah ostaja in ako, kar se večkrat pripeti, ministrantov zmanjka, še sam službo angelov opravlja in to z izvauredno pobožnostjo. Čudno je gledati s sablo opasanega

visokega gospoda pri sv. meši streči, pa tem hvalevredneje je to, ker njegovo lepo obnašanje tudi druge k pobožnosti spodbuja.

Zanimivo je pa gledati katoliške Bošnjake. Moži in žene klečijo ali čepijo na tleh, večinoma po turski šegi izzuti, le v nogovicah, in z razpetimi rokami, v katerih „krunico“ ali rožni venec držijo in molijo z vidljivo pobožnostjo.

Kolikokrat duhovnik poljubi oltar, poljubijo oni tla, pri povzdigovanji pa povzdignejo vsi roke proti nebu ter molijo sv. Rešnje telo; ko pa se potem duhovnik prikloni, se s celom tal dotikajo v izraz češčenja presvetega Rešnjega telesa. Ta prizor more vsakega tudi mlačnega katoličana presunoti in kaže in očita nam kako bosanski katoličani sicer neoblizani po „naši kulturi“ ali omiki Bogu dajejo, kar je Božjega. Kaki pa smo vešidel mi v tem obziru? Lepo in pogosto se tudi spovedujejo ter po 3, 4 in več ur daleč o svetkih in to tudi v slabem vremenu pridejo k sv. zakramentom.

Duhovno pastirstvo katoliško je bilo do l. 1879 izročeno č. oo. frančiškanom, ki so v hudih stiskah in preganjanjih zvesto in neustrašljivo opravljali pastirsko službo in do najnovijih časov pogosto še zmagajoči cerkvi dajali častnih in svetih udov mučenikov. Red oo. frančiškanov je v Bosni sila star; kmalo potem, ko je sv. Frančišk ta red ustanovil vže najdemo frančiškane v Bosni in Hercegovini. Za časa Bosanskih kraljev so je zaščitovali bosanski kralji posebno kralj „Tvrdo“ ali Firmin, poznej pa — turški sultan ali car Mahmud II. Ta jim je dal privilegij, ki še ga zdaj hranijo v samostanu Sutjeski v srebrnem okviru, s katerim jim zagotavlja, da smejo zemljišča pridobivati, kar je bilo vsem drugim kristjanom zabranjeno, da smejo dalje cerkve in samostane staviti in da so — dače prosti. Sultanovi namestniki so sicer kolikor mogoče tem privilegijam zapreke delali, popolnoma ob moč pa jih niso nikoli djali in djati mogli. Bosanski in Hercegovski Franjevci, kakor se imenujejo, so skoraj brez izjeme le deželani teh dveh dežel. Od naših duhovnikov poprek in frančiškanov posebej se precej razločujejo zunajno. Vsi namreč nosijo pod nosom čvrste brke ter so većinoma kakor ostali Bošnjaki oblečeni. V samostanih in pri sv. opravilih nosijo habit. Še orožje so preje nosili. Pa bosanski narod je te izvrstne može zmiraj čislal in častil in še zdaj v Bosno došli svetovni duhovniki pri različnih prilikah čutijo, da so Bošnjakom „fratari“ ali „ujaki“ (= ujec = stric) ljubši, kakor tujei. Bosanski Franjevci so sinovi iz naroda poznajoči temeljito naroda jezik, potrebe in slabosti pa tudi njegove čednosti. (Dalje prih.)

Smešnica 49. „Ne veruje, da bi „celjski lisjak“ mej kmeti imel toliko plačujočih naroč-

nikov, kakor dr. Glantschnigg zdravih zob v
čeljustih Jurij s pušo v Trstu.“

Razne stvari.

(Nemila smrt) nam je pobrala izbor-
nega boritelja; g. dr. Anton Prus v Konjicah
je 1. t. m. nagloma umrl. Naj nam nekdo poda
njegov životopis. Hvaležni ga objavimo. Konji-
škega okraja Slovenci so zgubili „očeta“, Slo-
vensko društvo odbornika in Slovenija sploh
enega izmed najzvestejših sinov. Slava njego-
vemu spominu.

(Knezoškof ljubljanski) milostni g.
dr. Misija bodo v Gradci posvečeni 7. t. m. in
vpeljeni v Ljubljani 14. t. m.

(Slovensko društvo) obhaja občni zbor
28. t. m. v Mariboru.

(Ormoška čitalnica) priredi 7. dec.
ob 7. uri zvečer slavnost dr. Preširnu v spo-
min, z bogatim vspešdom, vstopnina za posa-
mezne 30 kr. za družino 50 kr.

(Nevarno zbolel) je notar v Sevnici,
g. M. Vršec.

(V Krškem) bo 7. t. m. ob 10. uri pred-
poldnem v šolskem poslopju zborovanje, da se
ustanovi okrajna posojilnica.

(Nov časopis) bode v Novem mestu za-
čel izhajati: „Dolenjske Novice“, po dvakrat
na mesec; naročnina znaša le eden goldinar,
katero sprejema g. Krajec, tiskar.

(V Razvanji) so se šulvereinerji zvečer
po odpretji šole topli, posebno hudo so nekega
„sv. Magdalencarja“ naplehali; v šolo so vpi-
sali 90 otrok?

(Obsojeni) v Celji so bili Seb. Vidič na
1½ leta, Veronika Platner na 2 leti, znana
Poličanska fanta, ki sta gosp. Ivanuši 1003 fl.
ukradla, Drakler na 2½ leta, Wastner na 15
mesecev, J. Jesenek na 3 leta, Juri Holz na 3
leta v težko ječo, Juri Breznik pa katerega je
Wiesthaler v Brestenici tožil, kakor bi mu
ta bil pšenične razstave užgal, bil je nekriv
spoznan.

(Iz Slov. goric) se nam poroča, da je
naučno ministerstvo vsolanje Rožengruntarjev
v šulvereinsko šolo v Lugaci — potrdilo, raz-
burjenost mej prebivalstvom je velika. Nek
učitelj ima hude sitnosti, ker poštnih sprejem-
nic za denar poslan „Beamten-Verein“ ni
dobro hranjeval.

(V mariborski čitalnici) bilo je
zadnjo nedeljo prav veselo, novi pevski zbor
nas je vse iznenadil z izvrstnim petjem. Hvala
mu in vsem gostom iz sv. Ilja, Kamce, Hoč
i. t. d.

(Grajščino Radvanjsko) je kupil
česki inženir g. Kubelka iz Dunaja.

(Graški g. Waser) je g. Kočevarju, ki
pride v Ljubljano kot podpredsednik deželnej
sodnji, pri odhodu dal popotnico: skrbeti je,
„dass die Rechtsprechung nicht national-poli-
tischen Tendenzen dienstbar gemacht werde.“
To se vendar samo po sebi razume, ali ne?

(Celjska čitalnica) priredi 8. t. m.
(ponedeljek) ob 8. uri zvečer veselico s pet-
jem in tombolo, h kateri se prav uljudno vabijo
vsi čast. p. n. udje. Odbor.

(Zahvala.) Čast. družba sv. Mohora je
na prošnjo našega č. g. župana Franja Petana
za našo šolsko knjižnico poslala 25 lepih bu-
kev, katere sedaj ne samo šolarji temveč tudi
odrasli ljudje naše župnije marljivo prebirajo,
ter se tako mnogo lepih naukov za življenje
iz njih naučijo. Za te prekristne knjige so
častiti družbi v svojem in v imenu šolske mla-
dine prisrčno zahvalujem ter zakličem iz dna
srca: „Vivat, crescat, floreat“ družba sv.
Mohora.

Ivan Povh,
vodja šole.

(Pri Novicerkvi) začne se dražba za-
puščine pokoj. g. dekana 9. decembra t. l., ter
vtegne 3 dni trajati.

(V Rožni dolini) je jabolkam cena tako
poskočila, da ljudje menijo, da bo boljše vino-
grade posekati pa s sadnim drevjem zasaditi
— ker vino nima ne kupca ne cene, sadje se
pa tako drago prodaje.

(Obsojeni) so bili v Celji Franc Juhart
na 5 let, Franc Marinič 3 leta, Franc Jakopp
18 mesecev, Franc Gril 9 mesecev in Janez
Gril na 6½ leta v težko ječo, vsi zavoljo
ubojstev.

(Spremembe v Lavant. škofiji.)
Č. g. Gajšek postal je administrator dekanije
Novocerkevskje, č. g. Purgaj gre kot kaplan v
Zreče; č. g. Planinšek preseli se na Prihovo.

(Od Svetinj) se nam piše, ka je 5 ožen-
jenih ljudi zavoljo nekega obrekovanja od Or-
moške sodnje obsojenih po 3 in 8 dni aresta
s postom kot zdravilo zoper jezično bolezen.

(Odlikovanje.) Č. g. Lovro Vošnjak,
župnik pri sv. Juriji na južni železnici je ime-
novan za knezoškoškega svetovalca,

(Č. g. Karol Klun) slovenski državni
poslanec je postal kanonik v Ljubljani.

(Slavni g. dr. Miklošič) prejel je čast-
no meščanstvo ljubljansko.

(Leposlovna časnika) imamo Slo-
venci dva, namreč „ljublanski Zvon“ in „ce-
lovski Kres“. Obadva donášata obilo lepega,
poučljivega gradiva.

(Mariborska posojilnica) je meseca
novembra prejela 28.453 fl. 57 kr., izdala je pa
25.877 fl. 37 kr. Od 1. januarja znaša ves
njeni promet 443.783 fl. 26 kr.